

# Vastutuskindlustuse üldtingimused



TVÜ 20101

IF P&C INSURANCE AS. ÄRIREGISTRI KOOD 10100168

## Sisukord

Tingimuste kohaldamine .....	1
Kindlustuslepingu pooled .....	1
Kindlustatud isik .....	1
Kahjustatud isik .....	2
Kindlustuse kehtivuspiirkond ja kindlustuskoht .....	2
Isikukahju, asjakahju, ja finantskahju .....	2
Ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud .....	3
Üldised välistused .....	3
Ohutusnõuded .....	5
Teadete saatmine .....	5

Kindlustusandja kohustus teavitada kindlustusvõtjat ..	5
Kindlustusvõtja kohustus teavitada kindlustusandjat ..	5
Kindlustusvõtja kohustused kahju toimumisel .....	6
Kindlustushüvitise määramine .....	6
Kindlustushüvitise maksmine .....	7
Kindlustusmakse tasumine .....	7
Kindlustusmakse hiline mine .....	7
Kindlustusandja tagasinõudeõigus .....	7
Kindlustuslepingu dokumendid .....	7
Andmete töötlemine .....	8
Vaidluste lahendamine .....	8

## Tingimuste kohaldamine

1. Käesolevad kindlustustingimused on If P&C Insurance AS-i vabatahtlike vastutuskindlustuse lepingute osa.
2. Käesolevaid üldtingimusi kohaldatakse koos vastava vastutuskindlustuse liigi tingimustega (nt "Erialase tegevuse vastutuskindlustuse tingimused").
3. Käesolevates üldtingimustes on toodud sätted, mis on ühised kõikidele vabatahtlikele vastutuskindlustuse lepingutele. Kindlustusjuhtumimääramine, hüvitatava kahju liigid ja ainult teatud vastutuskindlustuse liigile iseloomulikud tingimused on täiendavalt käesolevatele üldtingimustele sätestatud vastava vastutuskindlustuse liigi tingimustes.
4. Käesolevad kindlustustingimused on kohustuslike vastutuskindlustuslepingute osaks üksnes kindlustusandja ja kindlustusvõtja erikokkuleppel.

## Kindlustuslepingu pooled

5. Kindlustuslepingu pooled on kindlustusandja ja kindlustusvõtja. Kindlustusandja on If P&C Insurance AS. Kindlustusvõtja on isik, kes on kindlustusandjaga sõlminud kindlustuslepingu.

## Kindlustatud isik

### KINDLUSTATUD ISIK

6. Kindlustatud isik (edaspidi ka 'kindlustatu') on kindlustusvõtja või muu isik, kelle tsiviilvastutus on kindlustatud.

7. Kui kindlustuslepingus ei ole märgitud teisiti, on kindlustatud kindlustusvõtja tsiviilvastutus.

### KUI KINDLUSTUSVÕTJA JA KINDLUSTATU EI OLE SAMA ISIK

8. Kindlustatul on õigus nõuda kindlustuslepingu täitmist ja käsutada kindlustuslepingust tema suhtes tulenevaid õigusi ilma kindlustusvõtja nõusolekuta.
9. Kui kindlustusvõtja ja kindlustatu ei ole sama isik, vastutab kindlustusvõtja kindlustuslepingust tulenevate kohustuste täitmisel nii kindlustatu kui kindlustatu tsiviilvastutusega hõlmatud teiste isikute (sh kindlustatu töötajad) käitumise eest. Kindlustusvõtja peab eelnimetatud isikutele selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi (eelkõige kohustust kindlustusandjat teavitada ja kahju vältida ning piirata). Kui eelnimetatud isikud ei ole kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi täitnud, siis loetakse, et kindlustusvõtja on lepingut rikkunud.
10. Kui kindlustusvõtja ja kindlustatu ei ole sama isik, loetakse kindlustusvõtja teadmine ja käitumine kindlustatu teadmise ja käitumisega võrdseks, kui kindlustusvõtja teadmine või käitumine omas kindlustuslepingu kohaselt õiguslikku tähendust. (Näiteks, kui kindlustatu oli teadlik asjaoludest, millest teadasaamisel oli kindlustusvõtjal kohustus kindlustusandjat teavitada, siis loetakse kindlustatu teadmine võrdseks kindlustusvõtja teadmisega).

### TEISE ISIKU TOOTE VÕI TEENUSE KASUTAMINE

11. Kui kindlustatu (esmane kindlustatu, nt peatöövõtja) kasutab oma tegevuses teiste isikute (nt alltöövõtjate) teenuseid või tooteid, laieneb kindlustuskaitse kindlustuslepinguga piiritletud ulatuses ka

nendele kindlustatu vastu esitatud nõuetele, mis tulenevad eelnimetatud teenuste või toodete mittenõuetekohasusest.

12. Isikud, kelle tooteid või teenuseid kindlustatu kasutab, loetakse kindlustatuks ainult juhul, kui nii on märgitud kindlustuspoliisile.
13. Kui teine isik (nt alltöövõtja), kelle tooteid või teenuseid kindlustatu kasutab, loetakse kindlustatuks, laieneb kindlustuskaitse üksnes nendele nõuetele, mis on seotud esmase kindlustatu (nt peatöövõtja) tegevusega. Kindlustuskaitse ei laiene nõuetele, mis on seotud teise isiku iseseisva tegevusega või teise isiku tegevusega muu isiku kasuks kui kindlustatu.
14. Kui isikut, kelle teenuseid või tooteid kindlustatu kasutab, ei loeta kindlustatuks, läheb kindlustushüvitise maksmise korral kindlustatu nõudeõigus selle isiku vastu kindlustushüvitise ulatuses üle kindlustusandjale.

#### KINDLUSTATU SOLIDAARVÖLGNIKUNA

15. Kui kindlustatu vastutab kahjustatud isiku ees solidaarselt koos teiste isikutega, lähtub kindlustusandja kahjusumma määramisel kahjustatud isiku poolt kindlustatud isiku vastu esitatud nõudest, mitte kindlustatu vastutuse jagunemisest solidaarvõlgnike vahelises suhtes.

Näide. Kindlustatu ja veel kaks isikut vastutavad solidaarselt 30 000 euro hüvitamise eest. Kahjustatud isik esitab 30 000 eurose nõude kindlustatu vastu. Kindlustushüvitise määramisel lähtub kindlustusandja kindlustatu vastu esitatud nõudest (30 000 eurot), mitte kindlustatu eeldatavast osast (10 000 eurot).

16. Kui kindlustatu vastu esitab nõude teine solidaarvõlgnik, lähtub kindlustusandja kahjusumma määramisel kindlustatu vastutuse osast solidaarvõlgnike vahelises suhtes.

Näide. Kindlustatu ja veel kaks isikut vastutavad solidaarselt 30 000 euro hüvitamise eest. Kahjustatud isik esitab 30 000 eurose nõude teise solidaarvõlgniku vastu. Teine solidaarvõlgnik hüvitab kahjustatud isikule 30 000 eurot ja esitab nõude kindlustatu vastu. Kindlustushüvitise määramise lähtub kindlustusandja kindlustatu osast (eeldatavalt 10 000 eurot).

17. Kindlustushüvitise maksmise korral läheb kindlustatu tagasinõudeõigus teiste solidaarvõlgnike vastu kindlustushüvitise ulatuses üle kindlustusandjale.

## Kahjustatud isik

18. Kahjustatud isik on isik, kellele tekitatud kahju hüvitamise eest kindlustatu vastutab.
19. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui kahju on tekkinud kindlustusvõtjale või kindlustatule.
20. Kui kindlustuslepinguga ei ole kokkulepitud teisiti, siis kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust ühe ja sama kindlustuslepinguga kindlustatud isikute omavaheliste nõuete suhtes.
21. Kui kindlustatu on juriidiline isik, siis lisaks punktides 19 - 20 nimetatule ei ole kindlustusandjal täitmise kohustust, kui kahju on tekkinud järgmistele isikutele:
  - 21.1. kindlustatu seaduslik esindaja, juhtimisorgani liige, likvideerija, prokurist, pankrotihaldur;
  - 21.2. kindlustatuga töö- või teenistussuhtes olev isik;

21.3. kindlustatuga samasse kontserni kuuluv juriidiline isik, ema- või tütarettevõtja.

22. Kui kindlustatu on füüsiline isik, siis lisaks punktides 19 - 20 nimetatule ei ole kindlustusandjal täitmise kohustust, kui kahju on tekkinud järgmistele isikutele:

- 22.1. kindlustatu abikaasa (sh faktiline abikaasa);
- 22.2. kindlustatu lapsed;
- 22.3. kindlustatu eestkoste all olevad isikud;
- 22.4. kindlustatu vanemad, õed, vennad;
- 22.5. teised kindlustatuga koos elavad kindlustatu perekonnaliikmed;
- 22.6. kindlustatuga töösuhtes olev isik.

## Kindlustuse kehtivuspiirkond ja kindlustuskoht

23. Kindlustusandja täitmise kohustus kehtib kahju suhtes, mille tekkimise aluseks olev õnnetusjuhtum või rikkumine toimus kindlustuslepingus märgitud kindlustuskohas või kindlustuse kehtivuspiirkonnas.

24. Kui kindlustuslepingus ei ole kindlustuskohta ega kindlustuse kehtivuspiirkonda märgitud, on kindlustuse kehtivuspiirkonnaks Eesti Vabariik.

## Isikukahju, asjakahju, ja finantskahju

25. Vastutuskindlustuse lepingu alusel hüvitamisele kuuluv kahju liik (isikukahju, asjakahju, otsene finantskahju, kaudne finantskahju) märgitakse vastava vastutuskindlustuse liigi tingimustes (nt „Erialase tegevuse vastutuskindlustuse tingimused“) või määratakse erikokkuleppega.

#### ISIKUKAHJU

26. Isikukahjuks loetakse üksnes järgmine kahjustatud isikule kehavigastuse tekitamisest, tervise kahjustamisest või kahjustatud isiku surma põhjustamisest tekkinud kahju:
  - 26.1. mõistlikud ja vajalikud ravikulud;
  - 26.2. mõistlikud ja vajalikud kulutused toimetulekuks vajalike abivahendite soetamiseks ja kasutamiseks;
  - 26.3. kahjustatud isiku töövoime osalisest või täielikust kaotusest tulenev sissetuleku kaotus või vähenemine;
  - 26.4. isiku surma korral otsesed matusekulud ning tema ülalpeetava elatise kaotus või vähenemine.

#### ASJAKAHJU

27. Asjakahjuks loetakse üksnes järgmine asja hävimisest või füüsilisest kahjustumisest (nt purunemine, kriimustumine, kokkuvarisemine) tingitud kahju:
  - 27.1. kahjustunud asja parandamiseks tehtud mõistlikud kulutused. Kahjustunud asja parandamise kulud on kindlustushüvitise määramisel aluseks ainult juhul, kui kahjustunud asja parandamise kulu on väiksem, kui asja kahjustumise tõttu asja hariliku väärtuse vähenemine;
  - 27.2. kahjustunud asja hariliku väärtuse vähenemine või hariliku väärtuse kaotus (asja hävimise korral);
  - 27.3. hävinud asja asemele samaväärse asja soetamiseks tehtud mõistlikud kulutused;

28. Asjakahjuks ei loeta kahju, mis ei vasta eelmises punktis toodud tingimustele, sealhulgas asja mittenouetekohasusest (nt asi on vales moodsus, asi on rikkis) tingitud kahju, kui asi ei ole hävinud ega füüsiliselt kahjustunud.

#### FINANTSKAHJU

29. Finantskahju liigid on:  
29.1. otsene finantskahju  
29.2. kaudne finantskahju.  
30. Otsene finantskahju on varaline kahju, mis ei ole isikukahju ega asjakahju, kuid tuleneb vahetult isikukahjust või asjakahjust.  
31. Kaudne finantskahju on varaline kahju, mis ei ole isikukahju, asjakahju ega otsene finantskahju.  
32. Finantskahjuks ei loeta ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud.  
33. Finantskahjuks ei loeta saamata jäänud tulu (vt välistus, p 57).

#### TAGASINÕUDED (REGRESSID)

34. Tagasinõuded (regressid) kindlustatu vastu, mille aluseks on käesolevates tingimustes määratletud isikukahju, asjakahju või finantskahju, loetakse vastavalt isikukahjuks, asjakahjuks või finantskahjuks.

#### Ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud

35. Kindlustatu vastu kindlustuskaitse alla kuuluva nõude esitamise korral hüvitab kindlustusandja nõude tõrjumiseks ja kindlustatu õiguste kaitseks nii kohtus kui kohtuväliselt tehtavad mõistlikud ja vajalikud ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud.  
36. Kindlustusandjal on ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulude hüvitamise kohustus üksnes juhul, kui need on eelnevalt kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kindlustusandjaga kooskõlastatud.  
37. Kindlustusandja hüvitab kindlustusandjaga kooskõlastatud ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud isegi siis, kui nõue osutub alusetuks.  
38. Kindlustusandjal ei ole ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulude hüvitamise kohustus, kui kindlustusandjal ei oleks täitmise kohustus isegi juhul, kui kindlustatu vastutaks nõude rahuldamise eest.  
Näited. Kindlustusandjal ei ole kohustus hüvitada tahtlikult tekitatud kahjuga seotud õigusabikulu. Kindlustusandjal ei ole kohustus hüvitada õigusabikulu, mis on seotud intressinõuetega, leppetrahvi nõuetega, joobeseisundis tekitatud kahju hüvitamise nõuetega jne.  
39. Ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulude hüvitamisel omavastutust ei kohaldata, kuid ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud ei kuulu hüvitamisele, kui tekkinud kahju või kahjunõue, millega kulud on seotud, on väiksem kui kindlustuslepingus märgitud omavastutus.

#### NÕUDE LAHENDAMINE KOKKULEPPEGA

40. Kui kindlustusandja on seisukohal, et vaidluse lahendamiseks on otstarbekas sõlmida nõude esitajaga kokkulepe, teeb kindlustusandja kindlustatule ettepaneku nõude tunnustamiseks ja/või nõude esitajaga kokkuleppe sõlmimiseks.  
41. Kindlustatud isik peab kindlustusandja ettepanekule kirjalikult vastama 5 päeva jooksul, kui kindlustusandja

ei ole määranud pikemat tähtaega.

42. Kui kindlustatud isik jätab kindlustusandja ettepanekule tähtaegselt vastamata, nõude tunnustamata või kokkuleppe sõlmimata, ei ole kindlustusandjal kohustust hüvitada ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud, mis on tekkinud pärast kindlustusandja ettepanekule vastamise, nõude tunnustamise või kokkuleppe sõlmimise tähtaja möödumist.

#### Üldised välistused

43. Üldisi välistusi kohaldatakse koos teistes kindlustuslepingu dokumentides toodud välistustega.

#### TEGEMIST EI OLE KINDLUSTUSJUHTUMIGA

44. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustus, kui tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga.  
45. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustus, kui kahju ei vasta hüvitatava kahju tunnustele.

#### TAHTLIKULT TEKITATUD KAHJU

46. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustus, kui kindlustatu tekitas kahju tahtlikult või rikkus tahtlikult lepingut, õigusnormi, asja kasutamiseks ette nähtud juhiseid või ohutusnõudeid.  
47. Asja võõrandamisel või teenuse osutamisel loetakse tahtluseks ka see, kui kindlustatu teadis või pidi teadma asja või teenuse puudusest või kahjulikkusest, kuid ei teavitanud sellest asja omandajat või teenuse tarbijat.

#### TEADAOLEVAD ASJAOLUD

48. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustus, kui kindlustusvõtja oli kahju hüvitamise nõude aluseks olevast asjaolust (nt kohustuse rikkumine, kahju tekkimine, pretensioon jms) teadlik või pidi olema teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist. Käesolevat välistust kohaldatakse isegi juhul, kui kindlustusvõtja oli eelnimetatud asjaolust kindlustusandjale teatanud.

#### JOOBESISEISUND

49. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustus, kui kahju tekitanud isik oli kahju tekitamise ajal alkoholi-, narkootilise, toksilise vms joobe seisundis.

#### EBASEADUSLIK TEGEVUS

50. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustus, kui nõue tuleneb tegevusest, millega tegelemiseks kindlustatul puudus õigusaktidega nõutav kvalifikatsioon, ettevalmistus, litsents, registreering, tegevusluba vms.

#### KINDLUSTATU KEELDUMINE KOKKULEPPEST

51. Kui kindlustusandja nõuab kindlustatult kahju hüvitamise nõude õigekstunnistamist ja rahuldamist, millest kindlustatu keeldub, ei hüvita kindlustusandja kindlustatu keeldumisest tulenevat kahju ja kulutuste suurenemist.

#### KOHUSTUSLIK VASTUTUSKINDLUSTUS

52. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustus ulatuses, mis kuulub hüvitamisele kohustuslikku vastutuskindlustust reguleeriva seaduse või kohustusliku vastutuskindlustuse lepingu alusel.

## **PRAAK VÕI MITTENÕUETEKOHANE TEENUS**

53. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada mittenõuetekohase asja, töö või teenuse ümbertegemise, parandamise või asendamise kulutusi. Käesolevat välistust kohaldatakse sõltumata sellest, kellele asi kuulub, kes asja, töö või teenuse ümber tegi, parandas või asendas või vastavad kulud kandis.

## **KINDLUSTATU VALDUSES OLEVAD ANDMED JA VARA**

54. Kui kindlustuslepinguga ei ole kokkulepitud teisiti, siis kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust kui nõue on tingitud:

- 54.1. kolmanda isiku asja hävimisest või kahjustumisest ajal, mil kindlustatu seda valdas, hoidis, vedas, üüris, rentis, laenas, kasutas, või töötles (näiteks puhastas, monteeris, remontis jms). Eeltoodud välistust kohaldatakse sõltumata sellest, kas kindlustatu valdus oli seaduslik või ebaseaduslik. Kinnisvarale kahju tekkimise korral kehtib piirang üksnes asja või asja osa suhtes, mis oli kindlustatu valduses või tema tegevuse vahetuks objektiks.
- 54.2. kindlustatule usaldatud andmete kahjustumisest, kaotsiminekest, kustutamisest või selleks õigusmatama isiku kätte sattumisest.

## **ASJA KAOTSIMINEK, VARGUS, RÖÖVIMINE JA MUUD VARAVASTASED TEOD**

55. Kui kindlustuslepinguga ei ole kokkulepitud teisiti, siis kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust kui nõue on tingitud sellest, et kahjustatud isiku asi on kaotsi läinud (ära kadunud, varastatud, röövitud või muu varavastase teo tõttu kaotsi läinud).

## **MITTEVARALINE KAHJU**

56. Kindlustusandjal ei ole kohustust mittevaralise (moraalse) kahju hüvitamiseks.

## **SAAMATA JÄÄNUD TULU**

57. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada saamata jäänud tulu, v.a saamata jäänud tulu, mida loetakse käesolevate kindlustustingimuste kohaselt isikukahjuks (vt p 26).

## **TRAHVID**

58. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kindlustatule määratud avalik-õiguslikust sanktsioonist (rahaline karistus, rahatrahv, sunniraha, vangistus, arest jms) tingitud kahju.

## **LEPINGUST TULENEV KÕRGENDATUD VASTUTUS**

59. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui nõude aluseks on kokkulepe, millega on kindlustatu suhtes määratud seadusest rangemad kahju hüvitamise tingimused (nt loobumine vastuväidete esitamisest, lihtsustatud tõendamise, aegumistähtaja pikendamine, kahju ulatuse määramine, süü või vastutuse vorm, leppetrahv jms).
60. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis on tingitud käsiraha, rahalise või mitterahalise eraõigusliku sanktsiooni (viivis, leppetrahv jms) rakendamisest.

## **HINNAD JA TÄHTAJAD**

61. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui nõue tuleneb tähtaegade, eelarvete või hinnakokkulepete rikkumisest.
62. Kindlustusandjal ei ole intresside hüvitamise kohustust.

## **AEGUNUD NÕUDED**

63. Kindlustusandja ei ole täitmise kohustust, kui kindlustatu vastu esitatud nõue on aegunud.

## **KESKKONNAKAHJUD**

64. Kui kindlustuslepinguga ei ole kokkulepitud teisiti, siis kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust kui kahju on tekkinud keskkonna, so pinnase, õhu, vee (sh veekogude) reostamisest.

## **ASBEST JA TUBAKAS**

65. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui kahju on tekkinud asbestist või tubakast.

## **KÕRGE RISKIGA OBJEKTID**

66. Kui kindlustuslepinguga ei ole kokkulepitud teisiti, siis kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui nõude aluseks on mistahes tegevus, mis on seotud mõne alltoodud objektiga:

- 66.1. laevad või muud veesõidukid või nende osad;
- 66.2. lennukid või muud õhusõidukid või nende osad;
- 66.3. lennuväljad, lennuväljarajatised;
- 66.4. raudteeveerem, raudteerajatised;
- 66.5. elektrijaamad (sh hüdroelektriijaamad, tuumaelektriijaamad, tuulepargid jms) soojuse- ja elektri koostootmisjaamad;
- 66.6. kaid, muulid, tammid, veehoidlad, paisud, sillad, kui eelnimetatud objektide puhul on tegemist vesiehitisega;
- 66.7. tunnelid. Tunneliks loetakse kinnisel meetodil (ilma kaevist pealt avamata) pinnasesse rajatud jalakäijate või sõidukite liikluseks mõeldud ehitist.

## **TULE- JA PLAHVATUSOHTLIKUD AINED**

67. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui kahju on tekkinud kõrge tuleohtlikkusega ainetel või plahvatusohtlike ainetel käitlemiseks kehtestatud nõuete mittetäitmisest.

## **KAHJULIKUD MÕJUTUSED**

68. Kui kindlustuslepinguga ei ole kokkulepitud teisiti, siis kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust kui nõue on tingitud:
- 68.1. gaasist, aurust, niiskusest, tolmust, hallitusest, reoveest, majavammist. Eeltoodud välistust ei kohaldata, kui kahju on tekkinud tulekahju või plahvatusel tagajärjel.
- 68.2. üleujutustest või pinnasevee tõusust.
- 68.3. maapinna või ehitise vajumisest, maavärinast, vibratsioonist (sh rammimistööst tingitud vibratsioonist);
- 68.4. kindlustatu tegevusest sõltumatust külmumisest, elektrilisest lühisest, ülepingest või alapingest.

## **INTELLEKTUAALNE OMAND**

69. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui nõue tuleneb intellektuaalse omandi (nt kaubamärgi-, autori- või patendiõiguse) kahjustamisest või rikkumisest.

## **TERRORISM**

70. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui nõue tuleneb otseselt või kaudselt terrorismist.
71. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui nõue tuleneb otseselt või kaudselt terroriaktide vältimiseks rakendatud piirangutest või abinõudest (sh liikluse peatamine või ümbersuunamine, täiendav

kontroll, piirangud esemete transpordil jms).

#### KÜBERRÜNNAKUD

72. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui nõue tuleneb otseselt või kaudselt infosüsteemide ebaseaduslikust blokeerimisest või nende töö takistamisest (küberrünnak) ka sel juhul, kui tegemist ei ole terrorismiga eelmise punkti tähenduses.

#### MUUD VÄLISTUSED

73. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui kahju on tekkinud:

73.1. seoses sõja, kodusõja, revolutsiooni või massilise korratusega;

73.2. tuumaenergia (sh tuumarelva või tuumakütuse) või radioaktiivsuse tagajärjel;

73.3. keemiarelva, bioloogilise relva, biokeemilise relva või elektromagnetilise relva kasutamise või käitlemise tagajärjel;

73.4. vara sundvõõrandamise või konfiskeerimise tagajärjel;

73.5. elektromagnetilise välja tõttu (sh mobiilside seadmete elektromagnetiline väli);

73.6. seetõttu, et tootes kasutati geneetiliselt muundatud organismidest saadud toorainet;

73.7. energiarikka ioniseeritud kiirguse, sh. radioaktiivsest aineist tuleneva alfa-, beeta- ja gammakiirguse, neutronite või osakeste kiirendusest tuleneva kiirguse, samuti laserkiirte tagajärjel;

73.8. AIDS-ist, HI-viirusest või hepatiidist;

73.9. seoses streigi või töösuluga. Streik on töökatkestus, mis toimub töötajate või töötajate ühingu või liidu algatusel, saavutamaks tööandjalt või tööandjate ühingult või liidult järeleandmisi seaduslikes tööalastes nõudmistes. Töösulg on töökatkestus tööandja või tööandjate ühingu või liidu algatusel, saavutamaks töötajatelt või nende ühingult või liidult järeleandmisi seaduslikes tööalastes nõudmistes.

#### Ohutusnõuded

74. Kindlustusvõtja on kohustatud käituma heaperemehelikult ja hoolikalt, et vältida kahjuliku tagajärje tekkimist, ning rakendada tavapäraseid kahju vältimise abinõusid.

75. Kindlustusandjal on õigus kindlustuslepingu kehtivuse ajal ja kindlustusjuhtumi käitlemise käigus kontrollida ohutusnõuete rakendamist ja muid kindlustatud riskidega seotud asjaolusid ning nõuda kindlustusvõtjalt ja kindlustatult andmeid eeltoodud asjaolude kohta.

#### Teadete saatmine

76. Kui kindlustuslepingu või seadusega on ette nähtud kindlustusvõtja teatamiskohustus, tuleb vastav kirjalik teade edastada kindlustuspoliisil märgitud kindlustusandja struktuuriüksuse aadressile või kindlustusandja äriregistrisse kantud aadressile.

77. Digitaalallkirjaga teated ning teated, mida võib kindlustusandjale saata ka kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (e-posti teel), saadetakse kindlustusandja veebilehel märgitud e-posti aadressile.

78. Kindlustusandja teated, kindlustuspoliisid ja muud

kindlustuslepinguga seotud dokumendid saadetakse kindlustuslepingus märgitud kindlustusvõtja või kindlustatu aadressile.

79. Kindlustusandja digitaalallkirjaga teated ning kindlustusandja teated, mida kindlustusandja võib saata ka kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (e-posti teel), saadetakse kindlustusvõtja e-posti aadressil, mis on märgitud kindlustuspoliisile.

#### Kindlustusandja kohustus teavitada kindlustusvõtjat

80. Kui kindlustusperioodi jooksul muutub kindlustusandja nimi või õiguslik vorm, kindlustusandja või kindlustusandja struktuuriüksuse, kelle vahendusel leping sõlmiti, aadress või pädeva kindlustusjärelevalve aadress, teavitab kindlustusandja kindlustusvõtjat sellest kindlustusandja veebilehel või massiteabevahendite kaudu.

#### Kindlustusvõtja kohustus teavitada kindlustusandjat

81. Kindlustusvõtja peab lepingu sõlmimisel kirjalikult teatama kindlustusandjale kõigist kindlustusvõtjale teada olevatest asjaoludest, millel võib olla mõju kindlustusandja otsusele kindlustusleping sõlmida või teha seda kokkulepitud tingimustel.

82. Kindlustusvõtja on kohustatud andma kindlustusandja küsimustele tõesed ja täielikud vastused, sealhulgas ka juhul, kui kindlustusvõtja arvates võib vastav asjaolu olla kindlustusandjale juba teada.

83. Kindlustusandja tugineb kindlustuslepingu tingimuste (sh kindlustusmaks, eritingimuste jms) määramisel kindlustusvõtja või tema esindaja (sh kindlustusmaakleri) poolt esitatud andmetele. Kuni andmete muutust kajastava kirjaliku teate saamiseni on kindlustusandjal õigus lähtuda kindlustusandjale teatatud andmetest.

84. Kindlustusandjal on õigus lähtuda kindlustusandjale esitatud andmetest ja täiendavalt saadetud teadetest ka järgnevatiks kindlustusperioodideks sõlmitavate kindlustuslepingute tingimuste määramisel.

85. Kindlustusvõtja peab kindlustusandjale teatama tema vastu nõude esitamise ja mistahes asjaoludest, mis võivad olla aluseks nõude esitamisele (nt kohustuse rikkumine, kahju tekkimine, kliendi pretensioon, kohtumenetluse või kohtuvälise menetluse algatamine jms) viivitamata, kuid mitte hiljem kui ühe nädala jooksul arvates ajast, mil kindlustusvõtja sai asjaolust või nõude esitamisest teada. Eelnimetatud teade tuleb esitada kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (nt e-kiri, teade kindlustusandja interneti kodulehe kaudu).

86. Kumbki kindlustuslepingu pool võib kindlustuslepingu üles öelda kolme kuu jooksul arvates päevast, mil kindlustusvõtja teatas kindlustusandjale asjaolust, mis võib olla aluseks nõude esitamisele (nt kohustuse rikkumine, kahju tekkimine, kliendi pretensioon jms), teatades sellest teisele kindlustuslepingu poolele 31 päeva ette.

## Kindlustusvõtja kohustused kahju toimumisel

87. Kahjujuhtumi toimumise korral peab kindlustusvõtja tegutsema vastavalt õigusaktidega kehtestatud korrale ja olenevalt juhtumi iseloomust viivitamata pöörduma kahjustatud isikule abi osutamiseks raviautuse poole ja/või teatama juhtumist politseile, tuletõrjele või muule vastavaid päastetöid või juhtumi asjaolude uurimist teostavale organile.
88. Kindlustusvõtja on kohustatud tarvitusele võtma abinõud kahju edasiseks piiramiseks, võimalike lisakahjude vältimiseks ja kindlustusandja õiguste tagamiseks (nt aidates välja selgitada kahju võimaliku põhjuse, kahju tekkimise asjaolud ja tunnistajate nimed, kogudes dokumentaalseid tõendeid jms).
89. Kindlustusvõtja ei või enne kahju suuruse ja kahjujuhtumi asjaolude kindlakstegemist teha ilma kindlustusandja nõusolekuta kahjustatud asja ega sündmuskoha suhtes viie päeva jooksul arvates kahjujuhtumi toimumisest mingeid muudatusi, mis võivad mõjutada kahju tekkimise põhjuse või kahju suuruse kindlakstegemist. Muudatused on lubatud, kui need on vältimatult vajalikud kahju vähendamise eesmärgil või avalikes huvides. Kindlustusandjal on õigus määrata eeltoodust pikem muudatustest hoidumise tähtaeg.
90. Kahjujuhtumi korral on kindlustusvõtjal kohustus anda kindlustusandjale õiget ja täielikku informatsiooni kahjujuhtumi asjaolude, kahju suuruse ja võimalike vastutavate isikute kohta.
91. Kindlustusvõtja kohustub võimaldama kindlustusandjale sündmuskoha ja kahjustatud vara ülevaatuseteostamist ning isikute, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, vahetatut küsitlemist.
92. Kindlustusvõtja kohustub kindlustusandjale esitama dokumente, kirjalikke seletusi, vastama suuliselt ja kirjalikult kindlustusandja küsimustele, osalema kindlustusandja palvel sündmuskoha või kahjustunud vara ülevaatusel.
93. Kindlustusvõtja tagab, et isikud, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, annavad kindlustusandjale eelnimetatud viisil tõendeid ja teavet.
94. Kindlustusvõtja ei ole õigustatud tema vastu esitatud nõuet ilma kindlustusandja eelneva nõusolekuta täielikult või osaliselt tunnustama või rahuldama, välja arvatud juhul, kui selle nõude rahuldamata või tunnustamata jätmine on kahjustatud isiku huvisid arvestades ilmselt vastuolus hea usu põhimõttega.
95. Kindlustusvõtja peab tema vastu nõude, kaebuse, hagi vms esitamise korral kasutama õigeaegselt vajalikke õiguskaitsevahendeid, sh esitama vastuse, vaide, kaebuse, pretensiooni vms, mis seaduse või lepingu kohaselt on vajalik kindlustusvõtja õiguste kaitses.

## Kindlustushüvitise määramine

96. Kindlustushüvitis on see osa kahjusummast, mille hüvitab kindlustusandja. Kindlustushüvitis on võrdne punktide 98 - 105 alusel arvatud kahjusumma ja omavastutuse vahega. Ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulude hüvitamisel omavastutust ei kohaldata.
97. Kui mitu kindlustusjuhtumit on tingitud ühest

ja samast sündmusest, kohaldatakse kõigi samast sündmusest tingitud kindlustusjuhtumite suhtes ühte omavastutust.

### KAHJUSUMMA ARVUTAMINE

98. Kahjusumma koosneb:
  - 98.1. rahasummast, mis on vajalik ühest ja samast kindlustusjuhtumist tingitud põhjendatud ja tõendatud nõuete rahuldamiseks;
  - 98.2. ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukuludest, mis on kindlustuslepinguga ettenähtud korras tehtud kindlustatu õiguste kaitsmiseks.
99. Kahju või kulu arvatakse kahjusumma hulka üksnes juhul, kui see on dokumentidega tõendatud.
100. Kui kindlustusandjal ei ole teatud nõude osas (nt mittevaralise kahju hüvitamise nõue või tõendamata kahju) täitmise kohustust, ei arvata seda kahjusumma hulka.

### KINDLUSTUSSUMMA RAKENDAMINE

101. Kui sama kindlustuslepingu alusel on eelnevalt makstud kindlustushüvitis ja punktide 97 – 100 alusel leitud kahjusumma on suurem kui kindlustusperioodi kindlustussumma ja makstud kindlustushüvitiste vahe, siis loetakse kahjusumma võrdseks kindlustusperioodi kindlustussumma ja makstud kindlustushüvitiste vahega.

### KINDLUSTUSHÜVITISE VÄHENDAMINE VÕI MITTEMAKSMINE

102. Kui kindlustusvõtja rikkus tahtlikult või raske hooletuse tõttu kohustust (sh ohutusnõuded), mida tuli järgida enne kahju põhjustanud sündmust, võib kindlustusandja kindlustushüvitist vähendada või selle maksimisest keelduda, kui rikkumine mõjutas kahju tekkimist või kahju suurust.
103. Kui kindlustusvõtja rikkus tahtlikult kohustust, mida tuli järgida pärast kahju põhjustanud sündmust, võib kindlustusandja kindlustushüvitist vähendada või selle maksimisest keelduda.
104. Kui kindlustusvõtja rikkus raske hooletuse tõttu kohustust, mida tuli järgida pärast kahju põhjustanud sündmust, võib kindlustusandja kindlustushüvitist vähendada või selle maksimisest keelduda, kui rikkumine mõjutas kindlustusandja hüvitamiskohustuse suurust või takistas selle kindlakstegemist.
105. Tahtlikuks rikkumiseks loetakse muu hulgas:
  - 105.1. kindlustusandja kirjalikule järelepärimisele vastamata jätmine järelepärimises toodud tähtjaks;
  - 105.2. kindlustatu vastu esitatud nõude lahendamiseks vajalike tõendite või väidete esitamata jätmine kindlustusandja poolt määratud tähtjaks;
  - 105.3. kindlustusandja poolt nõutud õiguskaitsevahendi (nt pretensiooni, vastuväidete, kaebuse, hagi, lepingu ülesütlemisavalduse, taganemisavalduse jms esitamine) kasutamata jätmine kindlustusandja poolt määratud tähtjaks;
  - 105.4. kohtu nõude (nt tõendite, seisukohtade jms esitamine, kohtusse ilmumine) täitmata jätmine.
106. Kui kindlustuslepingu rikkumine saab kindlustusandjale teatavaks pärast kindlustushüvitise maksmist, on kindlustusandjal õigus makstud kindlustushüvitis osaliselt või täielikult tagasi nõuda, vastavalt sellele, kas kindlustusandja oleks kindlustuslepingu rikkumisest teades kindlustushüvitise maksimisest keeldunud või täitmise kohustust vähendanud.

## KINDLUSTUSMAKSE KINNIPIDAMINE

107. Kindlustushüvitise maksimise on kindlustusandjal õigus hüvitise kinni pidada tasumata kindlustusmaksed, sõltumata sellest, kas kindlustusmaks tasumise tähtpäev on saabunud. Kindlustusandjal on eelnimetatud õigus ka juhul, kui kindlustushüvitis makstakse muule isikule kui kindlustusvõtja.

## Kindlustustushüvitise maksmine

108. Kindlustusandja lepingu täitmise kohustus muutub sissenõutavaks kindlustusjuhtumi toimumise ja kindlustusandja täitmise ulatuse kindlaksmääramiseks vajalike toimingute lõpetamisega.
109. Kindlustusandja peab maksuma kindlustushüvitise viivitamata, kuid mitte hiljem kui kahe nädala jooksul ajast, mil kindlustusandjale on esitatud nõuetekohased dokumendid selle kohta, et:
- 109.1. kahjustatud isiku nõue rahuldati kindlustusandja kirjalikul nõusolekul kindlustatu poolt;
- 109.2. kahjustatud isiku nõue on tuvastatud kohtuotsusega;
- 109.3. kindlustatu on kindlustusandja kirjalikul nõusolekul nõuet tunnustanud või sõlminud kindlustusandja kirjalikul nõusolekul kompromissilepingu.
110. Kui kindlustushüvitise tasumine toimub perioodiliste maksetena (nt elatisrahana), siis tasub kindlustatu omavastutuse ulatuses esimesed perioodilised maksed ja seejärel jätkab perioodiliste maksete tasumist kindlustusandja.
111. Kui kindlustusandjal puuduvad andmed hüvitise saamiseks õigustatud isiku nime ja arvelduskonto numbri kohta, ei ole kindlustusandjal hüvitise väljamaksmise kohustus enne, kui kindlustusvõtja on talle need andmed kirjalikult teatanud.
112. Kui kindlustusandja viivitab oma kohustuste täitmisega, on kindlustusandja kohustatud maksuma kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isiku nõudmisel viivist võlaõigusseaduses sätestatud määras.
113. Kui kindlustatud juriidiline isik lõpeb ilma õigusjärglaseta, lõpeb ka kindlustusandja täitmise kohustus.

## Kindlustusmaks tasumine

114. Kindlustusvõtja on kohustatud tasuma kindlustusmaks kindlustuslepingus ettenähtud suuruses ja tagama, et kindlustusmaks või kokkulepitud osamakse (edaspidi ka 'kindlustusmaks') laekuks kindlustusandjale kindlustuslepingus ettenähtud tähtpäevaks.
115. Kindlustusvõtja on kohustatud kindlustuslepingus märgitud kindlustusmaks tasuma sõltumata sellest, kas kindlustusandja on kindlustusvõtjale saatnud vastava meeldetuletuse või arve.

## Kindlustusmaks hilinemine

116. Kui kindlustusvõtja hilineb järgneva kindlustusmaks tasumisega ega ole tasunud järgnevat kindlustusmakset ka kindlustusandja poolt määratud

täiendava tähtaja jooksul, vabaneb kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustusest nende kindlustusjuhtumite osas, mis toimuvad pärast täiendava tähtaja möödumist.

117. Kui kindlustusandja on kindlustuslepingu kindlustusmaks mittetasumise tõttu üles öelnud, aga kindlustusvõtja tasub kindlustusmaks 31 päeva jooksul arvates kindlustuslepingu ülesütleemisest, ei loeta kindlustuslepingut üles öelduks ja kindlustusandjal on täitmise kohustus nende kindlustusjuhtumite osas, mis toimusid pärast kõigi kindlustusandjale võlgnetavate kindlustusmaksete laekumisele järgnevat päeva.
118. Kui kindlustusandja ei ole kindlustusmaks mittetasumise tõttu kindlustuslepingut üles öelnud, on kindlustusandjal täitmise kohustus nende kindlustusjuhtumite osas, mis toimusid pärast kõigi kindlustusandjale võlgnetavate kindlustusmaksete laekumisele järgnevat päeva.

## Kindlustusandja tagasinõudeõigus

119. Kindlustushüvitise maksmise korral läheb kindlustusandjale kindlustushüvitise ulatuses üle kindlustatule kuuluv õigus esitada kahju hüvitamise nõue kolmanda isiku vastu. Kindlustusandjal ei ole kohustus maksta kindlustushüvitist enne, kui kindlustatu on allkirjastanud nõudeõiguse üleminekut kinnitava dokumendi.
120. Kui kindlustatu loobub oma nõudest kolmanda isiku vastu või õigusest, mis seda nõuet tagab, vabaneb kindlustusandja oma täitmise kohustusest niivõrd, kui võrd ta oleks saanud nõuda hüvitist selle nõude või õiguse alusel.
121. Kindlustusandjal on tagasinõudeõigus kindlustatud isiku töötaja vastu ainult juhul, kui töötaja vastutus on kindlustatud või kui töötaja tekitas kahju tahtlikult.
122. Kindlustusvõtja on kohustatud abistama kindlustusandjat tagasinõude esitamisel, esitades nõudeõiguse teostamiseks vajalikke andmeid, dokumente, seletusi jms. Kui kindlustusvõtja rikub eeltoodud kohustust, ei ole kindlustusandjal täitmise kohustus kuni kindlustusvõtja eeltoodud kohustuse täitmiseni.

## Kindlustuslepingu dokumendid

123. Kindlustuslepingu tingimused on märgitud või viidatud kindlustuspoliisil või teistes kindlustuslepingu osaks olevates dokumentides. Kindlustusandja ja kindlustusvõtja eelnevaid tahteavaldusi, tegusid või kokkuleppeid ei loeta kindlustuslepingu osaks, kui kindlustuspoliisil või muudes kindlustuslepingu dokumentides ei ole sätestatud teisiti.
124. Kindlustusandja allkiri kindlustuspoliisil võib olla tiražeeritud.
125. Kindlustuslepingu täitmisel ja tõlgendamisel lähtutakse kindlustuslepingu dokumentidest kui tervikust. Vastuolude korral lähtutakse esmajärjekorras kindlustuspoliisil märgitud kindlustusvõtja ja kindlustusandja poolt eraldi kokkulepitud tingimustest ehk eritingimustest ja seejärel kindlustustingimustest (tüüptingimustest).
126. Kui kindlustuslepingus on antud sõnale eritähendus, siis lähtutakse kindlustuslepingu täitmisel

ja tõlgendamisel kindlustuslepingus toodud eritähendusest.

127. Vaidluste korral lähtutakse kindlustuslepingu dokumentide eestikeelsest tekstist, kui kindlustuslepingus ei ole märgitud teisiti.

## Andmete töötlemine

---

128. Kindlustusandjal on seaduse alusel õigus töödelda isikute, kellele kindlustusandja osutab kindlustusteenust (kindlustatavõtja, kindlustatu, soodustatud isik, kahjustatud isik), andmeid kindlustusrisi hindamiseks, kindlustuslepingu ettevalmistamiseks, sõlmimiseks ja täitmiseks.
129. Kindlustuslepingu sõlmimisega (jõustamisega) annab kindlustusvõtja kindlustusandjale õiguse andmete töötlemiseks alltoodud viisil ja eesmärkidel. Andmesubjekti õigused on toodud isikuandmete kaitse seaduses.

130. Kindlustusandjal on õigus töödelda kindlustuslepinguga seotud andmeid ka järgmisteks kindlustusperioodideks pakutavate kindlustuslepingute kindlustusrisi hindamiseks, kindlustuslepingute ettevalmistamiseks, sõlmimiseks ja täitmiseks.

131. Kindlustusandjal on õigus töödelda kindlustusvõtja andmeid, samuti kindlustusobjekti ja kindlustusrisiga seotud andmeid ka muude kahjukindlustusteenuste pakkumiseks, sealhulgas kahjukindlustusteenuste pakkumine e-posti või muude elektrooniliste sidevahendite kaudu.

## Vaidluste lahendamine

---

132. Kindlustuslepingust tulenevad vaidluse lahendatakse läbirääkimiste teel. Kui läbirääkimiste käigus ei jõuta kokkuleppele, lahendab vaidluse kohus vastavalt tsiviilkohtumenetlust reguleerivatele õigusnormidele.

